

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ**

Αθήνα, **26/10/2018**

Αριθ. Πρωτ.: **113482 - 26/10/2018**

Ταχ. Δ/ση : Λ. Θηβών 196-198, Αγ. Ι. Ρέντης
Ταχ. Κώδικας : 18233
Πληροφορίες : Λεωνίδας Τυροβολάς
Τηλέφωνο : 2132125632
Email : l.tyrovolas@kyd.gov.gr

ΠΡΟΣ : Υπουργείο Οικονομίας και
Ανάπτυξης,
Αυτοτελές Τμήμα
Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Υπόψη: Θ.Παράσχη

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ'αρίθμ. πρωτ.: 1903/26-9-2018 Ερώτηση που κατατέθηκε από τον Βουλευτή κ. Νικόλαο Νικολόπουλο»

Για τα αναφερόμενα στην εισαγωγική περιγραφή της Ερώτησης σημειώνονται τα ακόλουθα:

Όσον αφορά στους εγγυητές, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του Αστικού Κώδικα (ΠΔ 456/1984), ο εγγυητής αναλαμβάνει απέναντι στο δανειστή την ευθύνη ότι θα καταβάλλει την οφειλή, για λογαριασμό του οφειλέτη. Και πρέπει να σημειωθεί ότι ο εγγυητής εντασσόταν σε μια δανειακή σύμβαση, έτσι ώστε να καλύψει τον οφειλέτη, αλλιώς δεν θα χορηγούνταν το δάνειο.

Ειδικότερα:

- ο εγγυητής ευθύνεται για το ύψος που έχει κάθε φορά η οφειλή (δηλ. κεφάλαιο, συμβατικοί τόκοι, τόκοι υπερημερίας). Αυτό σημαίνει ότι ο εγγυητής ευθύνεται από κοινού και εις ολόκληρον με τον πρωτοφειλέτη για το σύνολο της οφειλής, προσαυξανόμενο με τους αναλογούντες τόκους και υπερημερία του οφειλέτη.
- πρέπει να σημειωθεί ότι ο εγγυητής έχει δικαίωμα να αρνηθεί την καταβολή της οφειλής, ωστόσο ο δανειστής επιχειρήσει αναγκαστική εκτέλεση εναντίον του πρωτοφειλέτη και αυτή αποβεί άκαρπη (δηλ. ένσταση δίζησης). Ωστόσο, στην πλειοψηφία των δανειακών συμβάσεων ο εγγυητής συνυπογράφει ότι παραιτείται από την ένσταση δίζησης και συνεπώς η τράπεζα μπορεί να επιδιώξει την είσπραξη των συνολικών οφειλών, παράλληλα και ταυτόχρονα, τόσο στον οφειλέτη όσο και στον εγγυητή.

- προβλέπεται ότι εφόσον ο εγγυητής εξόφλησε το δανειστή, τότε μπορεί να επιδιώξει την είσπραξη του ποσού αυτού από τον πρωτο-οφειλέτη.
- πρέπει να διευκρινισθεί ότι το δικαίωμα ικανοποίησης του πιστωτή από τον εγγυητή ή τον οφειλέτη δεν μπορεί να ασκηθεί μέχρι εκείνου του σημείου, ώστε ο πιστωτής να εισπράξει από διαφορετικά πρόσωπα το ίδιο ποσό περισσότερες φορές. Επομένως, στο βαθμό που ο πιστωτής έχει ικανοποιηθεί κατά κεφάλαιο, τόκους και έξοδα από τον οφειλέτη, τότε δεν έχει δικαίωμα να στραφεί κατά του εγγυητή για αυτό το ποσό, αλλά το δικαίωμα αυτό περιορίζεται στο ανεξόφλητο οφειλόμενο ποσό, ήτοι σε αυτό που έχει απομείνει από την αφαίρεση των καταβολών που έχει πραγματοποιήσει ο οφειλέτης. Δηλαδή, μόνο για το υπόλοιπο ανεξόφλητο ποσό μπορεί ο πιστωτής να στραφεί εναντίον του εγγυητή.

Γίνεται, λοιπόν, κατανοητό ότι δεν επιτρέπεται να διενεργηθεί διαγραφή χρέους, όταν ο οφειλέτης, συνοφειλέτης και εγγυητής του δανείου διαθέτουν επαρκή εισοδήματα ή/και περιουσία (π.χ. ακίνητα), με σκοπό να αποφευχθούν οι στρατηγικοί κακοπληρωτές. Επιπλέον η διαγραφή χρέους πρέπει να λάβει υπόψη την αρχή της μη χειροτέρευσης, δηλαδή ότι ο οφειλέτης δεν μπορεί να πληρώσει λιγότερα από τη συνολική τιμή της περιουσίας του (π.χ. των ακινήτων του), η οποία θα προκύψει σε περίπτωση ρευστοποίησης (δηλ. πλειστηριασμού). Οι τράπεζες υποχρεούνται να τηρήσουν την ανωτέρω διαδικασία, έτσι ώστε να μην διακινδυνεύσουν την επάρκεια των κεφαλαίων τους, το οποίο θα οδηγούσε σε μια νέα ανακεφαλαιοποίηση που θα επιβάρυνε όλους τους πολίτες / φορολογούμενους. Συνεπώς, επισημαίνεται ότι η εξαγορά του δανείου πρέπει να διενεργείται διασφαλίζοντας ότι δεν ευνοούνται οι στρατηγικοί κακοπληρωτές.

Επί του ερωτήματος σημειώνονται τα ακόλουθα:

Όσον αφορά στην προστασία των εγγυητών στα νοικοκυριά, με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο του Ν. 3869/2010, ήδη διασφαλίζεται η προστασία των εγγυητών σε δάνεια τρίτων, αφού τους παρέχεται η δυνατότητα αυτοτελούς υπαγωγής τους στο αναθεωρημένο νόμο για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά. Συγκεκριμένα, όλα τα φυσικά πρόσωπα, είτε είναι πρωτοφειλέτες είτε είναι εγγυητές, χωρίς πτωχευτική ικανότητα (δηλαδή μισθωτοί, συνταξιούχοι, άνεργοι, ελεύθεροι επαγγελματίες, αγρότες κλπ), καθώς και οι μικροέμποροι (δηλαδή όσοι έχουν μεν την πτωχευτική ικανότητα, αλλά έχει κριθεί από τα δικαστήρια ότι χρήζουν όμοιας

προστασίας), μπορούν να ενταχθούν στον αναθεωρημένο νόμο 3869/2010. Μέσω του Νόμου αυτού μπορούν να επιτύχουν τη ρύθμιση όλων των οφειλών τους προς κάθε πιστωτή και παράλληλα να προστατέψουν την περιουσία και τα εισοδήματά τους, με λύσεις οριστικής διευθέτησης των χρεών τους, που μπορούν να περιλαμβάνουν μακροχρόνιες δόσεις ή/και διαγραφή οφειλών, λαμβανομένων υπόψη της πραγματικής ικανότητας αποπληρωμής και των ευλόγων δαπανών διαβίωσης των ιδίων και των οικογενειών τους. Ωστόσο, ο Νόμος αυτός αφορά μόνο όσους έχουν οικονομική αδυναμία και έτσι τίθενται προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που συνιστούν τις ευνοϊκότερες σε ευρωπαϊκό επίπεδο και με ειδικές πρόνοιες για τους οικονομικά ασθενέστερους. Συγκεκριμένα, ειδική μέριμνα προβλέπεται για τις περιπτώσεις οφειλετών που εξαιτίας εξαιρετικών περιστάσεων, όπως ανεργία, σοβαρά προβλήματα υγείας, ανεπαρκές εισόδημα για την κάλυψη στοιχειωδών βιοτικών αναγκών του οφειλέτη ή άλλων λόγων ίδιας τουλάχιστον βαρύτητας, όπου μπορούν να προσδιορισθούν με την δικαστική απόφαση μηνιαίες καταβολές μικρού ύψους ή και μηδενικές, με δυνατότητα επανεξέτασης της κατάστασης του οφειλέτη από το δικαστήριο. Γίνεται κατανοητό ότι όσοι δεν έχουν οικονομική αδυναμία, δεν εντάσσονται στο Νόμο και θα πρέπει να πληρώσουν.

Μάλιστα, με πρόσφατη βελτίωση του Νόμου 3869/2010 (δηλ. με το Νόμο 4549/2018, άρθρο 65) ισχύει πλέον, ότι αν ο εγγυητής καταβάλει το σύνολο της οφειλής που ρυθμίζεται σε δόσεις, με την δικαστική απόφαση υπέρ του πρωτοφειλέτη, τότε έχει δικαίωμα αυτοδικαίως να ζητήσει από τον οφειλέτη την καταβολή του ποσού που ρυθμίστηκε με τη δικαστική απόφαση, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Νόμου 3869/2010. Για παράδειγμα, εάν η υπολειπόμενη οφειλή ενός δανείου ανέρχεται σε ποσό 100.000 € και ο πρωτοφειλέτης επιτύχει με το Νόμο 3869/2010 διαγραφή ποσού 40.000 € και ρύθμιση των υπολοίπων 60.000 € με καταβολή σε δόσεις, τότε ο εγγυητής θα κληθεί από την τράπεζα να καταβάλλει το σύνολο του οφειλόμενου ποσού (δηλ. τις 100.000 €) και πλέον έχει το δικαίωμα να ζητήσει το ποσό των 60.000 € από τον πρωτοφειλέτη. Συνεπώς ο εγγυητής με την πρόσφατη τροποποίηση του Ν. 3869/2010 απέκτησε πρόσθετη προστασία.

Όσον αφορά την προστασία των εγγυητών στις επιχειρηματικές οφειλές, πρέπει να τονισθεί ότι η Κυβέρνηση θέσπισε για πρώτη φορά την προστασία τους, μέσω του Νόμου 4469/2017 για τον εξωδικαστικό μηχανισμό. Ειδικότερα προστατεύονται και οι εγγυητές σε πιστώσεις υπέρ των επιχειρήσεων, οι οποίες εντάσσονται στον Εξωδικαστικό Μηχανισμό Ρύθμισης Οφειλών των Επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 5 του Ν. 4469/2017, κάθε

ρύθμιση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, που είναι ευνοϊκή για τον οφειλέτη, ισχύει αυτομάτως, χωρίς νέα αίτηση ή οποιαδήποτε άλλη διαδικασία και υπέρ κάθε εγγυητή του. Αυτό σημαίνει, ότι εάν συμφωνηθεί διαγραφή μέρους της εγγυημένης απαίτησης, η ευθύνη του εγγυητή θα περιοριστεί στο ποσό της μειωμένης απαίτησης. Για παράδειγμα, εάν με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών συμφωνηθεί η διαγραφή ποσού 40.000 € από μια απαίτηση ύψους 100.000€ και ρυθμισθεί η καταβολή των υπολοίπων 60.000€ σε δόσεις, τότε ο εγγυητής θα ευθύνεται μαζί με τον πρωτοφειλέτη για το ρυθμισμένο ποσό των 60.000 €.

Συνεπώς, όσον αφορά στην προστασία των εγγυητών, το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, είτε με το νομοθετικό εργαλείο του Εξωδικαστικού Μηχανισμού Ρύθμισης Οφειλών Επιχειρήσεων είτε με το Νόμο για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά, καλύπτει τη μεγάλη πλειοψηφία των εγγυητών της χώρας.

Με σκοπό την ενημέρωση των ενδιαφερομένων πολιτών που είτε φέρουν το βάρος της εγγύησης είτε έχουν οποιεσδήποτε οφειλές, η Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, έχει ήδη πραγματοποιήσει πάνω από 110 ενημερωτικές Ημερίδες / Εσπερίδες σε πάνω από 60 διαφορετικές πόλεις σε όλη την Ελλάδα και επιπρόσθετα πάνω από 15 εκπαιδευτικά σεμινάρια (διάρκειας 8 ωρών) προς επιστημονικούς φορείς και επαγγελματικούς συλλόγους (λογιστών – οικονομολόγων, δικηγόρων, μηχανικών) που υποστηρίζουν τους υπερχρεωμένους πολίτες και επιχειρήσεις.

Επιπρόσθετα έχουν συσταθεί 24 Κέντρα και Γραφεία Ενημέρωσης και Υποστήριξης Δανειοληπτών που ήδη λειτουργούν σε 14 πόλεις ανά την επικράτεια και αποτελούν έναν απαραίτητο και χρήσιμο θεσμό που εξέλιπε στα κρίσιμα χρόνια της κρίσης, όπου το πρόβλημα της υπερχρέωσης δημιουργήθηκε και διογκώθηκε. Στα Κέντρα και Γραφεία Ενημέρωσης και Υποστήριξης Δανειοληπτών ήδη έχουν προσέλθει και έχουν λάβει δωρεάν επίσημη ενημέρωση και εξειδικευμένη καθοδήγηση για το πρόβλημα υπερχρέωσης που αντιμετωπίζουν πάνω από 9,5 χιλιάδες πολίτες.

Παράλληλα λειτουργεί το ειδικό helpdesk της ΕΓΔΙΧ μέσω του οποίου ενημερώνονται και υποστηρίζονται διαρκώς, τόσο οι πολίτες και επιχειρηματίες όσο και οι εμπλεκόμενοι επιστήμονες (λογιστές, οικονομολόγοι, δικηγόροι, μηχανικοί, σύμβουλοι κλπ). Μέσω του helpdesk έχουν απαντηθεί πάνω από 13,5 χιλιάδες μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με

ερωτήματα των ενδιαφερομένων. Επίσης, μέσω της ιστοσελίδας www.keyd.gov.gr, παρέχεται ενημέρωση σε όλους τους χρήστες.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του τμήματος Διοικητικής
Υποστήριξης, Οργάνωσης & Τεχνικών
Υπηρεσιών Τομέα Ανάπτυξης

Κ.Α.Α.
ΜΗΝΑ ΜΑΡΙΑ

Ο Ειδικός Τομεακός Γραμματέας

Φώτης Κουρμούσης